

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
DELEGATURA W WARSZAWIE

LWA. 410.11.4.2025

Pan
Remigiusz Lesław Górniak
Starosta Powiatu Mińskiego
Starostwo Powiatowe w Mińsku
Mazowieckim
ul. T. Kościuszki 3
05-300 Mińsk Mazowiecki

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/25/060 Zapewnienie opieki dzieciom i młodzieży umieszczonym w domach pomocy społecznej

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Starostwo Powiatowe w Mińsku Mazowieckim, ul. T. Kościuszki 3, 05-300 Mińsk Mazowiecki
Kierownik jednostki kontrolowanej	Remigiusz Lesław Górniak, Starosta Powiatu Mińskiego od 7 maja 2024 r. W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnił Antoni Jan Tarczyński, Starosta Powiatu Mińskiego od 21 listopada 2018 r. do 6 maja 2024 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Działania na rzecz wsparcia dla niepełnosprawnych intelektualnie dzieci i młodzieży. 2. Nadzór nad działalnością domów pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną.
Okres objęty kontrolą	1 stycznia 2022 r. do zakończenia czynności kontrolnych ¹ z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem, jeżeli miały znaczenie dla przedmiotu kontroli.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ²
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie
Kontroler	Zbigniew Dudzik, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LWA/71/2025 z dnia 29 maja 2025 r. oraz nr LWA/114/2025 z 12 września 2025 r.

(akta kontroli str. 1-3, 200)

---

¹ Tj. do dnia 24 września 2025 r.

² Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W okresie objętym kontrolą Starosta Powiatu Mińskiego za pośrednictwem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Mińsku Mazowieckim⁴ nadzorował funkcjonowanie Domu Pomocy Społecznej w Kątach⁵, w którym mieszkają osoby niepełnoletnie z niepełnosprawnością intelektualną, jednak nadzór ten nie był w pełni rzetelny.

Uzasadnienie oceny ogólnej

W ramach nadzoru Starosta Powiatu Mińskiego uzyskiwał od dyrektorów powiatowych jednostek organizacyjnych corocznie oświadczenia o stanie kontroli zarządczej oraz sprawozdania z działalności PCPR i wykaz potrzeb z zakresu pomocy społecznej i pieczy zastępczej, a także roczne informacje z realizacji zadań powiatu w zakresie pomocy społecznej oraz dokumenty z kontroli domów pomocy społecznej. Na 2025 r. zaplanowano audyt w zakresie funkcjonowania PCPR oraz Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności.

W Starostwie nie ustalono jednak terminu kontroli sprawdzającej realizację przez DPS w Kątach zaleceń pokontrolnych Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie⁶ z 7 sierpnia 2024 r. oraz nie wyegzekwowano od PCPR przeprowadzenia tej kontroli⁷, co było działaniem nierzetelnym. Ponadto w okresie obowiązywania Regulaminu organizacyjnego wprowadzonego uchwałą Zarządu Powiatu Mińskiego nr 507/20 z dnia 23 listopada 2020 r.⁸ nie przypisano w sposób przejrzysty zakresów zadań poszczególnym komórkom organizacyjnym oraz nie określono obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności pracowników w zakresie pomocy społecznej, co było niezgodne ze standardem A3 kontroli zarządczej, określonym w załączniku do Komunikatu Nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych⁹.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

OBSZAR

1. Działania na rzecz wsparcia dla niepełnosprawnych intelektualnie dzieci i młodzieży

Opis stanu faktycznego

Zgodnie z § 60 Statutu Powiatu Mińskiego, przyjętego uchwałą Rady Powiatu z dnia 29 kwietnia 2020 r.¹⁰, w celu wykonywania zadań powiatu utworzono PCPR oraz dwa domy pomocy społecznej w Mieni i w Kątach, w którym umieszcza się osoby dorosłe i osoby niepełnoletnie z niepełnosprawnością intelektualną. Zgodnie ze Statutem PCPR¹¹, jednostka ta w imieniu Starosty sprawowała nadzór nad działalnością m.in. domów pomocy społecznej¹². Do statutowych zadań PCPR należało także opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych oraz prowadzenie i rozwój

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁴ Dalej: PCPR.

⁵ Dalej: DPS w Kątach.

⁶ Dalej: MUW.

⁷ Kontrolę przeprowadzono dopiero 10 lipca 2025 r.

⁸ Tj. od 23 listopada 2020 r. do 11 listopada 2024 r.

⁹ Dz. Urz. Min. Finansów Nr 15, poz. 84. Dalej: Komunikat nr 23 MF w sprawie standardów kontroli zarządczej.

¹⁰ Nr XII/158/20.

¹¹ Dz. Urz. Województwa Mazowieckiego z 4 lipca 2017 r., poz. 5815.

¹² Dalej: DPS.

infrastruktury DPS o zasięgu ponadgminnym i umieszczanie w nich skierowanych osób. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Mińskim na lata 2017-2022 została zastąpiona przyjętą uchwałą Rady Powiatu Mińskiego z dnia 21 grudnia 2022 r.¹³ Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Mińskiego na lata 2023-2030, której realizację przewidziano poprzez programy, m.in. Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej oraz Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych¹⁴. Zespół do spraw Opracowywania Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Mińskiego¹⁵ oraz Zespół ds. Monitorowania ww. Strategii¹⁶ powołała zarządzeniami Dyrektor PCPR.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Mińskiego na lata 2023-2030 oraz ww. programy obejmowały ogólnie obszar niepełnosprawności, ale bezpośrednio nie odnosiły się do zadań związanych z opieką nad dziećmi i młodzieżą z niepełnosprawnością intelektualną mieszkającą w DPS, w tym działań i monitorowania efektów wsparcia w celu zmniejszenia ryzyka umieszczenia ich w DPS oraz działań na rzecz opuszczenia DPS.

(akta kontroli str. 4-51)

Starosta wyjaśnił, że analiza SWOT sporządzona na potrzeby opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Mińskiego na lata 2023-2030 wykazała, że ze względu na małą liczbę osób małoletnich niepełnosprawnych intelektualnie nie było konieczności podjęcia tego tematu w sposób szczegółowy. Strategia ujęła problem zaspokojenia potrzeb tych osób w działaniach na rzecz osób niepełnosprawnych.

(akta kontroli str. 201-202)

NIK zauważa, że w DPS w Kątach znajdowały się dzieci z niepełnosprawnością intelektualną, dla których nie znalazło się miejsce w pieczy zastępczej, zatem jest to problem, który zaistniał na terenie powiatu mińskiego.

Zarząd Powiatu Mińskiego w uchwalonym Regulaminie Organizacyjnym Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Mińsku Mazowieckim¹⁷ nałożył na PCPR zadania dotyczące wsparcia osób niepełnosprawnych intelektualnie, m.in. w zakresie organizowania oparcia społecznego dla osób z zaburzeniami psychicznymi i członków ich rodzin, sprawowania nadzoru nad prawidłowym funkcjonowaniem placówek wsparcia, świetlic i klubów środowiskowych oraz ośrodków wsparcia.

(akta kontroli str. 4-51)

W okresie objętym kontrolą obowiązywały regulaminy organizacyjne Starostwa Powiatowego w Mińsku Mazowieckim przyjęte uchwałami Zarządu Powiatu Mińskiego z dnia: 23 listopada 2020 r., 7 listopada 2024 r. i 11 lutego 2025 r.¹⁸ Według regulaminów z 7 listopada 2024 r. i 11 lutego 2025 r. zadania Powiatu

---

¹³ Nr XXXVII/390/22.

¹⁴ PCPR opracował Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Mińskim, który Rada Powiatu Mińskiego przyjęła uchwałami nr XVII/211/20 z dnia 17 grudnia 2020 r. (program na lata 2021-2023) i nr XLIV/497/23 z 19 grudnia 2023 r. (program na lata 2024-2026) oraz Powiatowy Program Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych Powiatu Mińskiego na lata 2023-2030, który Rada Powiatu Mińskiego przyjęła uchwałą nr XXXVII/391/22 z 21 grudnia 2022 r.

¹⁵ Nr 13.2022 z dnia 10 października 2022 r., Nr 19.2023 z 27 października 2023 r.

¹⁶ Zarządzeniem nr 17.2022 z dnia 29 grudnia 2022 r.

¹⁷ Nr 612/21 z dnia 10 maja 2021 r., którą zastąpiła uchwała nr 1172/23 z dnia 21 sierpnia 2023 r.

¹⁸ Nr 507/20, Nr 148/24 i Nr 243/25.

z zakresu nadzoru nad jednostkami opieki społecznej, w tym współpracy z PCPR oraz monitorowania działalności jednostek organizacyjnych Starostwa w zakresie pomocy społecznej, realizowało Biuro Zdrowia i Spraw Społecznych. Do zakresu czynności Dyrektora Biura Zdrowia i Spraw Społecznych¹⁹ należała m.in. współpraca z powiatowymi jednostkami organizacyjnymi w zakresie realizacji zadań powiatu należących do właściwości Biura, przygotowywanie i przeprowadzanie kontroli na podstawie rocznych planów kontroli oraz egzekwowanie wykonania wniosków i zaleceń pokontrolnych. Do zakresu czynności głównego specjalisty w ww. Biurze²⁰ należała m.in. współpraca z PCPR oraz monitorowanie działalności jednostek organizacyjnych Starostwa w zakresie pomocy społecznej.

(akta kontroli str. 52-63)

Regulamin, który obowiązywał do 11 listopada 2024 r. określał m.in. nadzorowanie przez Wicestarostę realizacji zadań przez powiatowe jednostki organizacyjne w zakresie edukacji publicznej, pomocy społecznej, polityki prorodzinnej i wspierania osób niepełnosprawnych, promocji i ochrony zdrowia, przeciwdziałania bezrobociu oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy. Do Biura Rady i Zarządu należały, m.in. sprawy związane z organizowaniem i prowadzeniem kontroli zarządczej w Starostwie i powiatowych jednostkach organizacyjnych, opracowywanie planów kontroli oraz nadzór nad ich realizacją. Nie przypisano w sposób przejrzysty zakresów zadań poszczególnym komórkom organizacyjnym oraz nie określono obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności pracowników, co stanowiło naruszenie standardu A3 kontroli zarządczej określonego w Komunikacie nr 23 MF w sprawie standardów kontroli zarządczej i zostało opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli str. 64-73)

W latach 2022-2025 w strukturze organizacyjnej Starostwa funkcjonowało stanowisko audytora wewnętrznego. W zakresie wywiązywania się z zadań nadzoru nad DPS, audyt został zaplanowany na 2025 r. i zgodnie z wyjaśnieniem Starosty, obecnie jest w trakcie realizacji. Zadanie zapewniające dotyczy audytu w zakresie funkcjonowania PCPR oraz Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności. Z analizy ryzyka sporządzonej na potrzeby opracowania planu audytu średnia ryzyka dla PCPR była najwyższa i wyniosła 62,53%.

(akta kontroli str. 201-205)

W okresie objętym kontrolą pracownicy Starostwa nie przeprowadzali w DPS w Kątach kontroli wywiązywania się z obowiązków, o których mowa w art. 21 i 22b ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich²¹.

Starosta wyjaśnił, że do dnia 15 sierpnia 2024 r. obowiązywał okres przejściowy na dostosowanie się do nowych przepisów, zatem zakres kontroli przeprowadzanych w 2025 r. zostanie uzupełniony o powyższe kwestie oraz będą one realizowane w kolejnych latach.

---

¹⁹ Zakres czynności z 15 stycznia 2025 r.

²⁰ Zakres czynności obowiązków przyjęty 5 maja 2025 r.

²¹ Dz. U. z 2024 r. poz. 1802, ze zm.

Zarządzeniem Nr 70/25 Starosty Mińskiego z dnia 22 września 2025 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie zatwierdzenia planu kontroli na 2025 rok, do tabeli kontroli zgodności działania jednostki z przepisami prawa i procedurami wewnętrznymi dodano kontrolę o tematyce „Wywiązywanie się z obowiązków o których mowa w art. 21 i art. 22b ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie nieletnich (Dz. U. z 2024 r. poz. 1802 z późn. zm.)”. Kontrola zostanie przeprowadzona w IV kwartale 2025 r. w DPS w Kątach przez Zespół Kontroli Wewnętrznej znajdujący się w strukturze organizacyjnej Starostwa.

(akta kontroli str. 201-202, 208-210)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

W Starostwie w okresie obowiązywania Regulaminu organizacyjnego wprowadzonego uchwałą Zarządu Powiatu Mińskiego nr 507/20 z dnia 23 listopada 2020 r.²² nie przypisano w sposób przejrzysty zakresów zadań poszczególnym komórkom organizacyjnym oraz nie określono obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności pracowników w zakresie pomocy społecznej, co było niezgodne z zaleceniem standardu A3, określonego w Komunikacie nr 23 MF w sprawie standardów kontroli zarządczej²³.

(akta kontroli str. 64-73)

Starosta wyjaśnił m.in. że Regulamin organizacyjny Starostwa nie wprowadzał dodatkowych regulacji w zakresie pomocy społecznej w związku z tym, że PCPR zgodnie ze Statutem i Regulaminem Organizacyjnym tej jednostki realizuje zadania związane z nadzorem między innymi nad DPS na terenie powiatu. Funkcje te zostały wyraźnie określone w ww. przepisach, co wyłączyło konieczność ich powielania w Regulaminie Organizacyjnym Starostwa. Jednak Uchwałą Nr 148/24 Zarządu Powiatu Mińskiego z dnia 7 listopada 2024 r. wprowadzono Regulamin Organizacyjny Starostwa, w którym w sposób przejrzysty przypisano komórkom organizacyjnym zakresy zadań związanych z pomocą społeczną. Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym określono również obowiązki, uprawnienia i odpowiedzialność dla pracowników w tym zakresie.

(akta kontroli str. 198-199)

OCENA CZĄSTKOWA

Nadzór nad działalnością DPS, w imieniu Starosty Powiatu Mińskiego, a także opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych oraz prowadzenie i rozwój infrastruktury DPS o zasięgu ponadgminnym i umieszczanie w nich skierowanych osób, zostały przypisane do zadań PCPR. W okresie obowiązywania Regulaminu organizacyjnego Starostwa wprowadzonego uchwałą Zarządu Powiatu Mińskiego nr 507/20 z dnia 23 listopada 2020 r.²⁴ nie przypisano jednak w sposób przejrzysty zakresów zadań poszczególnym komórkom organizacyjnym oraz nie określono obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności pracowników w zakresie pomocy społecznej, co było niezgodne ze standardem A3 kontroli zarządczej, określonym w załączniku

²² Tj. od 23 listopada 2020 r. do 11 listopada 2024 r.

²³ Według standardu A3, struktura organizacyjna jednostki powinna być dostosowana do aktualnych celów i zadań, a zakres podległości pracowników powinien być określony w formie pisemnej w sposób przejrzysty i spójny. Dla każdego pracownika powinien być określony aktualny zakres obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności.

²⁴ Tj. od 23 listopada 2020 r. do 11 listopada 2024 r.

do Komunikatu Nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych²⁵. W Starostwie na 2025 r. zaplanowano audyt funkcjonowania PCPR oraz Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności.

OBSZAR 2. Nadzór nad działalnością domów pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną

Opis stanu faktycznego

Zarząd Powiatu Mińskiego nałożył zadania dotyczące realizacji działań na rzecz wsparcia dla niepełnosprawnych intelektualnie dzieci i młodzieży na PCPR, co opisano w obszarze 1 niniejszego wystąpienia. Pracownicy Starostwa nie przeprowadzali kontroli w PCPR. Do Starostwa wpływały z PCPR sprawozdania z wykonania w 2022 i 2024 r.²⁶ planu kontroli w zakresie dotyczącym DPS w Kątach wraz protokołami z tych kontroli. W toku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości.

(akta kontroli str. 76-107, 146-147,198-199)

8 sierpnia 2024 r. do Starostwa wpłynęły z MUW zalecenia pokontrolne²⁷ oraz uwagi²⁸ w związku z przeprowadzoną w dniach 2 kwietnia – 10 maja 2024 r. kompleksową kontrolą w DPS w Kątach²⁹, które zostały zadekretowane do PCPR. Pismem z 4 września 2024 r. Dyrektor DPS w Kątach przesłał do MUW oraz Starostwa³⁰ informacje z realizacji zaleceń pokontrolnych i uwag z ww. kontroli MUW. Kontrola sprawdzająca ich wykonanie nie została zrealizowana po uzyskaniu informacji Dyrektora DPS w Kątach. W Starostwie nie ustalono terminu kontroli sprawdzającej realizację przez DPS w Kątach zaleceń pokontrolnych MUW z 7 sierpnia 2024 r. oraz nie wyegzekwowano od PCPR przeprowadzenia tej kontroli, co zostało opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

²⁵ Dz. Urz. Min. Finansów Nr 15, poz. 84. Dalej: Komunikat nr 23 MF w sprawie standardów kontroli zarządczej.

²⁶ Zatwierdzonymi przez Starostę Mińskiego zarządzeniami: nr 3/22 z 27 stycznia 2022 r. oraz nr 4/24 z 12 lutego 2024 r.

²⁷ Tj. 1) zapewnić wskaźnik zatrudnienia pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego w DPS zgodnie z § 6 ust. 2 pkt 2 lit. d, e rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 734, ze zm.; dalej: rozporządzenie); 2) zatrudnić pracownika socjalnego w wymiarze czasu pracy adekwatnym do liczby mieszkańców DPS, zgodnie z § 6 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia; 3) nie przyjmować do Domu większej liczby mieszkańców niż wynikająca z Rejestru domów pomocy społecznej województwa mazowieckiego, 4) zapewnić wszystkim pracownikom zespołu terapeutyczno-opiekuńczego udział w szkoleniach, o których mowa w § 6 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia.

²⁸ Tj. 1) zapewnić dostęp do psychologa w wymiarze etatu adekwatnym do potrzeb Domu dla osób z zaburzeniami psychicznymi; 2) w przypadku mieszkańców ze znacznymi zaburzeniami interakcji społecznych i komunikacji należy mieć na uwadze treść § 6 ust. 1 pkt 3a rozporządzenia; 3) dokumentować ustalenia dotyczące aktualnej sytuacji osoby przed przyjęciem do domu pomocy społecznej, które mają stanowić podstawę indywidualnego planu wsparcia mieszkańca po przyjęciu do Domu na podstawie § 11 rozporządzenia; 4) mieć na uwadze, aby lekarz dokonywał w dokumentacji mieszkańców wpisu potwierdzającego zasadność zastosowania niestandardowych form zabezpieczenia, podawania rozkruszonych leków i mieszania leków z jedzeniem; 5) zorganizować odpowiednie warunki pracy pracownika socjalnego i aspiranta pracy socjalnej sprzyjające zachowaniu poufności i prywatności przy załatwianiu spraw mieszkańców; 6) przeszkolić pracowników z obsługi systemu przyzywowo-alarmowego; 7) zatrudnić odpowiednią liczbę personelu zapewniającego opiekę i bezpieczeństwo mieszkańcom w porze nocnej, tj. zwiększyć zatrudnienie opiekunów posiadających kwalifikacje opiekuna medycznego; 8) zdemontować nieużywane kamery znajdujące się w pokojach mieszkańców.

²⁹ Zalecenia pokontrolne nr WRPS-II.431.1.15.2024.AL z 7 sierpnia 2024 r.

³⁰ Pismo zadekretowano do PCPR.

Dyrektor PCPR w dniu 10 lipca 2025 r. (w trakcie kontroli NIK) przeprowadziła kontrolę realizacji wniosków pokontrolnych i pismem z 14 lipca 2025 r. poinformowała Starostę, że kontrola w DPS w Kątach potwierdziła wykonanie wszystkich zaleceń i uwagi z kontroli MUW.

(akta kontroli str. 108-145)

Do Starostwa oraz Rady Powiatu Mińskiego nie wpłynęła żadna skarga ani wnioski dotyczący niezapewnienia właściwej opieki oraz nieprzestrzegania praw mieszkańców DPS na terenie powiatu mińskiego.

(akta kontroli str. 73-75)

Zarządzeniami Starosty Mińskiego³¹ z dnia 1 września i 12 grudnia 2011 r. został wprowadzony obowiązek prowadzenia kontroli zarządczej w Starostwie i powiatowych jednostkach organizacyjnych. W oświadczeniach o stanie kontroli zarządczej za 2022, 2023 i 2024 r. dyrektorzy PCPR oraz DPS w Kątach oświadczyli, że w zarządzanych przez nich jednostkach funkcjonowała w wystarczającym stopniu adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza. Sekretarz Powiatu złożył Staroście zbiorcze informacje o oświadczeniach o stanie kontroli zarządczej złożonych przez dyrektorów powiatowych jednostek organizacyjnych za ww. lata. Kontrola DPS w Kątach przeprowadzona przez MUW w 2024 r. wykazała jednak nieprawidłowości i uwagi w obszarze zapewnienia opieki dzieciom i młodzieży umieszczonym w DPS.

W odpowiedzi na pytanie, dlaczego pomimo powyższych nieprawidłowości nie podjęto w ramach kontroli zarządczej II stopnia działań mających na celu zidentyfikowanie i zapobiegnięcie ich powstaniu, Wicestarosta oświadczyła, m.in. że Starosta podjął działania nadzorcze poprzez analizę oświadczeń o stanie kontroli przedłożone zarówno przez dyrektora DPS w Kątach, jak również dyrektora PCPR. Po każdej przeprowadzonej kontroli Starosta zapoznaje się z protokołami pokontrolnymi oraz informacjami dotyczącymi wykonania zaleceń pokontrolnych. Ryzyka związane z funkcjonowaniem DPS-ów w odniesieniu do celów i zadań identyfikują kierownicy jednostek. Z przedłożonych oświadczeń wynikało, że kontrola zarządcza była realizowana w wystarczającym stopniu i funkcjonowała adekwatnie, skutecznie i efektywnie. Był i jest realizowany efektywny przepływ informacji pomiędzy ww. jednostkami, gdyż przekazywano do PCPR wszystkie protokoły i sprawozdania z kontroli prowadzonych w DPS przez Wojewodę oraz przez pracowników Starostwa, co pozwalało realizować cele i zadania we właściwy sposób przez te jednostki.

(akta kontroli str. 146-166, 196-197)

Starosta wyjaśnił, że kontrola zarządcza w Starostwie nie ograniczała się jedynie do składania oświadczeń o stanie kontroli zarządczej przez dyrektorów powiatowych jednostek organizacyjnych, a jest jednym z wielu elementów jej funkcjonowania. Prowadzony jest ogół działań w tym zakresie wymaganych przez przepisy prawa, m.in. analiza skarg, wyników kontroli zewnętrznej, informacji o problemach pojawiających się w bieżącej działalności jednostki, danych ze sprawozdań³².

(akta kontroli str. 167-195, 201-202, 206-207)

---

³¹ Nr 57/11 i Nr 84/11.

³² Sprawozdania z działalności PCPR i wykaz potrzeb z zakresu pomocy społecznej i pieczy zastępczej za lata 2022-2024 oraz informacje z realizacji zadań powiatu w zakresie pomocy społecznej za lata 2022-2024.

Dyrektorzy DPS przekazywali Staroście dane dotyczące zdarzeń nadzwyczajnych, które następnie były przekazywane do PCPR. W okresie objętym kontrolą dyrektorzy DPS nie przekazali informacji o zdarzeniach nadzwyczajnych dotyczących dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie. PCPR przekazywał kwartalne informacje dotyczące zdarzeń nadzwyczajnych w DPS do MUW. W informacjach za IV kwartał 2024 r. i I kwartał 2025 r. zgłoszono zdarzenia w wyniku których nastąpiły obrażenia ciała osób dorosłych.

(akta kontroli str. 73-75)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Nie ustalono terminu kontroli sprawdzającej realizację przez DPS w Kątach zaleceń pokontrolnych MUW z 7 sierpnia 2024 r. oraz nie wyegzekwowano od PCPR przeprowadzenia tej kontroli³³, co było działaniem nierzetelnym.

(akta kontroli str. 108-145)

Wicestarosta oświadczyła m.in. że Dyrektor PCPR powinna powiadomić Starostę Powiatu Mińskiego o braku możliwości szybszego wykonania kontroli wykonania zaleceń pokontrolnych oraz wskazać termin ich realizacji.

(akta kontroli str. 197-198)

OCENA CZĄSTKOWA

W ramach nadzoru Starosta Powiatu Mińskiego uzyskiwał od dyrektorów powiatowych jednostek organizacyjnych corocznie oświadczenia o stanie kontroli zarządczej oraz sprawozdania z działalności PCPR i wykaz potrzeb z zakresu pomocy społecznej i pieczy zastępczej, a także roczne informacje z realizacji zadań powiatu w zakresie pomocy społecznej oraz dokumenty z kontroli domów pomocy społecznej. W okresie objętym kontrolą pracownicy Starostwa nie przeprowadzali kontroli w PCPR. W Starostwie nie ustalono terminu kontroli sprawdzającej realizację przez DPS w Kątach zaleceń pokontrolnych Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie³⁴ z 7 sierpnia 2024 r. oraz nie wyegzekwowano od PCPR przeprowadzenia tej kontroli³⁵, co było działaniem nierzetelnym.

IV. Wnioski

W związku ze stwierdzoną nieprawidłowością, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujący wniosek:

Wniosek

Zapewnienie rzetelnego nadzoru nad realizacją przez PCPR powierzonych zadań dotyczących domów pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną, w szczególności w zakresie monitorowania realizacji zaleceń pokontrolnych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne sporządzono i opatrzone podpisem własnoręcznym w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia

³³ Kontrolę przeprowadzono dopiero 10 lipca 2025 r.

³⁴ Dalej: MUW.

³⁵ Kontrolę przeprowadzono dopiero 10 lipca 2025 r.

pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania
wniosku

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, 30 września 2025 r.

Kontroler
Zbigniew Dudzik
główny specjalista
kontroli państwowej

/-/
podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie
Dyrektor
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Warszawie
z up. Urszula Klimska
Wicedyrektor

/-/
podpis